

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการให้สินเชื่อนั้น สถาบันการเงินต้องเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่อาจจะไม่ได้รับชำระหนี้ หรือดอกเบี้ยตามกำหนด เนื่องจากลูกหนี้ผิดสัญญาการกู้เงิน ทำให้เกิดความเสียหายในการปล่อยกู้ขึ้น ในขณะที่เงินฝากจากสาธารณชนและภาระหนี้จากแหล่งอื่นเป็นภาระในการที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ดังนั้นการปล่อยสินเชื่อโดยให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดจึงเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถาบันการเงิน ด้วยเหตุนี้วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาจึงมุ่งเน้นศึกษาถึงตัวแปรที่สามารถเป็นตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินล่วงหน้าก่อน 1 ปี ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าตัวแบบสัญญาณเตือนภัยจากการศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้ฝ่ายบริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถประเมินปัญหาทางการเงินได้อย่างครอบคลุม และตรงตามลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการแก้ปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์จะช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนที่เกิดขึ้นจากภาวะล้มละลายได้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลทางการเงินซึ่งเก็บรวบรวมจากงบการเงินระหว่างปี พ.ศ. 2537 - 2544 ยกเว้นปี พ.ศ. 2539 และ ปี พ.ศ. 2540 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวนทั้งสิ้น 136 บริษัท ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริษัทที่ผิดสัญญาการกู้เงิน ซึ่งในที่นี้หมายถึงบริษัทที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการจ่ายเงินต้น และดอกเบี้ยที่ครบกำหนดตามสัญญาที่ระบุไว้ จำนวน 68 บริษัท และกลุ่มบริษัทที่ดำเนินงานตามปกติ (ไม่ผิดสัญญาการกู้เงิน) จำนวน 68 บริษัท ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการจับคู่ เพื่อควบคุมปัจจัยเกี่ยวกับขนาดและช่วงเวลา

การศึกษาในครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท และการวิเคราะห์ถดถอยแบบโลจิส เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระ 18 ตัวแปร ได้แก่อัตราส่วนทางการเงินซึ่งเป็นข้อมูลทางบัญชีเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมจากงบการเงินใน 1 ปี ก่อนที่บริษัทจะผิดสัญญาการกู้เงิน ตัวแปรใดสามารถเป็นตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินล่วงหน้าก่อน 1 ปี

จากการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีนัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์สามารถเป็นสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินล่วงหน้า 1 ปี ก่อนที่บริษัทจะผิดสัญญาการกู้เงิน ได้แก่

1. อัตราส่วนในกลุ่มสภาพคล่อง ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นตามกำหนดของกิจการ ได้แก่

1.1 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

2. อัตราส่วนในกลุ่มหนี้สินและภาระผูกพัน ซึ่งแสดงถึงโครงสร้างเงินทุนของบริษัท และความสามารถในการชำระหนี้และภาระผูกพันในระยะยาวของบริษัท ได้แก่

2.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

2.2 อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม

3. อัตราส่วนในกลุ่มกิจกรรม ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นการวัดระดับผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราส่วนยอดขายสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

นอกจากนี้จากผลการศึกษา พบว่า เทคนิคการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการกำหนดความเป็นไปได้ที่บริษัทจะผิดสัญญา การกู้เงินแตกต่างกันในด้านความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบที่ใช้เทคนิควิเคราะห์จำแนกประเภทให้ความถูกต้องในการพยากรณ์น้อยกว่า ตัวแบบที่ใช้เทคนิควิเคราะห์ถดถอยโลจิสต์ ซึ่งตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสต์ มีค่าความถูกต้องในการพยากรณ์เท่ากับ 98.2% ซึ่งตัวแบบสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทให้ค่าความถูกต้องในการพยากรณ์เท่ากับ 96.5%

สำหรับการเปรียบเทียบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบที่ได้มีการศึกษาในอดีต พบว่า ตัวแบบพยากรณ์จากผลการศึกษาในครั้งนี้ให้ผลการพยากรณ์ใกล้เคียงกับผลการศึกษาที่ผ่านมา อาทิ อัลท์แมน (Altman, 1968) พยากรณ์ได้ถูกต้อง 95% โอล์สัน (Ohlson, 1980) พยากรณ์ได้ถูกต้อง 96% จินดา ชันทอง (2541) พยากรณ์ได้ถูกต้อง 91.4% และ สุภาพร เจริญ (2544) พยากรณ์ได้ถูกต้อง 89.7% จากเทคนิควิเคราะห์จำแนกประเภท และพยากรณ์ได้ถูกต้อง 91.2% จากเทคนิควิเคราะห์ถดถอยโลจิสต์ ซึ่งตัวแบบจากผลการศึกษาในครั้งนี้พยากรณ์ได้ถูกต้อง 96.5% จากเทคนิควิเคราะห์จำแนกประเภท และพยากรณ์ได้ถูกต้อง 98.2% จากเทคนิควิเคราะห์ถดถอยโลจิสต์

โดยจากผลสรุปงานศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าอัตราส่วนทางการเงินที่จะแสดงถึงการขาดความสามารถในการชำระหนี้เชิงเทคนิค สามารถใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงิน ดังนั้นจึงทำให้สัญญาณเตือนภัยการผิดสัญญาการกู้เงินไม่แตกต่างจากตัวแบบจำลองการทำนายภาวะการล้มละลายของงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา ทั้งนี้เหตุผลอาจเนื่องมาจาก

1. การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่ผลิตสัญญาการกู้เงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจจะมีการเปิดเผยข้อมูลเมื่อปัญหาการผลิตสัญญาการกู้เงินอยู่ในระดับที่รุนแรง ซึ่งเกินระดับของการขาดความสามารถในการชำระหนี้ทางเทคนิค หรือเกินระดับของการขาดสภาพคล่องชั่วคราว จากผลกระทบทางปัจจัยภายนอก ตามจุดประสงค์ของการศึกษา จึงทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่นำมาศึกษาเพิ่มเติม ไม่แตกต่างจากอัตราส่วนของตัวแบบภาวะล้มละลาย

2. กลุ่มบริษัทที่ผลิตสัญญาการกู้เงินดังกล่าวอาจจะมีการบริหารและตกแต่งตัวเลขทางบัญชี เพราะมีความต้องการเงินทุนจากภายนอกอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเงิน ด้วยเหตุนี้ทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่ศึกษาเพิ่มเติม ไม่สามารถเป็นสัญญาณเตือนภัยการผลิตสัญญาการกู้เงินได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า อัตราส่วนทางการเงินหลายอัตราส่วนสามารถใช้ในการประเมินความเป็นไปได้ที่บริษัทจะผลิตสัญญาการกู้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถช่วยให้สถาบันการเงินและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงฝ่ายบริหารของบริษัทวางแผนรองรับเพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายได้อย่างทันทั่วทั้งที่ แต่อย่างไรก็ดีสถาบันการเงินและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรที่จะทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพประกอบด้วย อาทิ สภาพเศรษฐกิจ ลักษณะของลูกค้า สภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเหล่านี้จะช่วยประกอบการคาดการณ์และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 สำหรับในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษารายบริษัทที่ผลิตสัญญาการกู้เงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อทำการเปรียบเทียบว่าสัญญาณเตือนภัยจะแตกต่างจากบริษัทที่ผลิตสัญญาการกู้เงินในตลาดหลักทรัพย์หรือไม่

2.2 สถาบันการเงินควรพัฒนาแบบจำลองการผลิตสัญญาการกู้เงินใช้เอง เนื่องจากทางสถาบันการเงินใกล้ชิดกับปัญหาและมีข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสัญญาการกู้เงินที่เกิดขึ้นมากกว่า ดังนั้นจะทำให้สามารถได้ตัวแบบจำลองที่ถูกต้องมากขึ้น